

muende Kommunen det Halve, Amtet Resten, men Staten gjør Forskud. Der ere Udgifterne altsaa delte mellem alle tre Faktorer. Udvalget har været enigt om, at, hvilke Grunde der end ellers kunde tale for at gjøre Fattigvæsenet til en Kommunesag, navnlig Hensigtsmæssigheds- og Besparelsesgrunde, ere disse Grunde dog ikke tilstede for de Individer, om hvilke der bliver Tale. Man har altsaa — saavidt jeg har opfattet Udvalget; i det Mindste har Ingen ved Betænkningens Afgivelse sagt Noget derimod, og de maa altsaa anses at have givet deres Tilslutning — gjennemgaaende været af den Mening, at det baaende byrdefuldt for de enkelte Kommuner, paa hvilke Udgifterne for saadanne Personer i Diebliffet falde, og at det dernæst ikke vil være til Skade for selve de paagjældende Anstalter, men snarere til Gavn. Skjøndt jeg maa erkjende — og jeg har seet mig lidt om ved disse Anstalter — at der er en god og human Aand og Tone indført, saa kan det aldrig være til Skade, men snarere til Gavn ogsaa i den Retning, at de blive rene Statsanstalter og i det Mindste derved, at man mindre æmner sig ved at sende dem derhen i rette Tid; navnlig deri kan Fremskridtet ligge. Altsaa er hele Udvalget enigt om at opfordre den høie Regjering til at sørge for, at disse Anstalter væsentligst bør være Statsanstalter, men hvorfor har man da ikke fulgt det Bink; som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds gav om, at man kunde begynde med at gjøre denne Anstalt til Statsanstalt. Dertil vil jeg simpelt hen svare, at for det Første vilde det kun være en Draabe i Havet at begynde med denne Anstalt; men naturligvis, naar det kunde lade sig gjøre, skulde jeg gjerne være med dertil. Det var ved Udspørelsen deraf, at Udvalget stødte paa saamange Forhindringer, som ikke vare til at overvinde. Jeg skal saaledes nævne de særlige Anstalter, som ligge omkring i Amtene. Der er en Anstalt i Søkkøbing, en paa Møen i Stege og en ved Brøndsholmsdal i Frederiksborg Amt. I det Diebliff vi f. Ex. gjøre den Anstalt, der her er Tale om, til en Statsanstalt, ville Kommunerne blive drevne til at sige: Lad os faae vor egen Anstalt tømt; thi vi skulle betale til den, medens den nye Anstalt er en Statsanstalt, og der have vi dem jo frit. Følgelig kan jeg ikke skjønne bedre, end at for at kunne oprette Anstalten som Statsanstalt, maatte der foreligge Opgjørelse med Hensyn til disse Anstalter for ikke at tale om Kjøbenhavn, der har sin egen Ordning. Det vil ses af Betænkningen, at St. Hans Hospital kan isølge Overlæge Stenbergs Erklæring til en Begyndelse godt udlevere 242 Patienter til Viborg. Det vil altsaa ses, at vi kunne blive rigelig forsynede med Patienter her fra Kjøbenhavn. Alle disse Ting have gjort, at, dersom vi skulde have Lovforslaget ud taar, har Udvalget maattet erkjende, at det ikke var muligt at gjøre Anstalten

i Viborg til en Statsanstalt; og da Nødvendigheden af at komme til en Ende med denne Sag taar, forhaabentlig vil være indlysende baade af Betænkningen og af, hvad jeg har fremdraget, er det Grunden til, at man har ment, at burde opgive at gjøre det til en Statsanstalt. Hvad derimod selve Fordelingen af Udgifterne angaar, have vi rettet lidt paa den efter de nu bestaaende Forhold, idet vi have ment, at Kjøbstæderne burde udrede en Sjettedel. Jeg skal iøvrigt oplyse om en lille Ungagtighed, som findes i Betænkningen; der staar Side 3, 2den Spalte: „lægges Folketallet til Grund for Fordelingen af Byrden, maa Kjøbstæderne bære mindst en Sjettedel af samme“. Der skulde have staaet „lægges de Sindsfygges Antal og Folketallet til Grund osv.“; thi lægger man Folketallet til Grund, er det rigtigt, som den høitærede Minister sagde under 1ste Behandling, at der bliver mellem en Sjettedel og en Syvendedel; men da de Sindsfygges Antal fra Kjøbstæderne langt overstiger en Sjettedel, have vi ment det Passende at kunne sætte det, som Kjøbstæderne skulle udrede, til en Sjettedel. Det vil ses af Betænkningen, at et æret Medlem (Thorup) har ment, at man istedetfor at dele Udgiften ligelig mellem de to Hovedlandsdele, Oboerne og Syderne, helst burde have fordelt efter Hartkornet mellem samtlige Amtet. Udvalget i sin Helhed har ikke ment at burde gaa ind herpaa og det af den Grund, at man mener, at der er flere Ting, der synes at tyde paa, at der idetmindste foreløbig er ligesaamange i Sylland, der trænge til at komme paa en Sindsfygeanstalt som andelsfygges. Dernæst ville vi nødig opvække Skinsyge mellem Landsdelene, og da Oboerne ofte flage over, at de ere for bebyrdede, ville vi nu vise dem, at vi ikke ved denne Leilighed paa nogen Maade ville gaa dem for nær. Endelig skal jeg nævne, at Sylland ogsaa har Fordele af at have Anstalten i sin Midte. Nu kan man sige: Hvad selve Udgiften angaar, har det Intet at betyde, da den skal fordeles ligelig mellem de to Landsdele; men de nærmest Paarørende kunne dog have Interesse af at have de Sindsfygges i deres Nærhed; ialtsald er Sagen saa ubetydelig, at man har ment ikke at burde gjøre nogen Forandring i den Retning, og det ærede Medlem har heller ikke i saa Henseende stillet Forslag. Dermed mener jeg at have begrundet Ændringsforslaget under Nr. 1. Der staar nu kun den tredie Del tilbage at omtale, fordi det ligeledes blev bragt under Omtale ved 1ste Behandling, og det er Sdioternes Stilling. Ganske vist kan hele dette Forhold i strengeste Forstand ikke blive taget under Overveelse ved dette Lovforslag; men Udvalget havde i Begyndelsen af sine Forhandlinger stillet Forslag om, at der skulde være Plads for idetmindste hundrede Sdioter, Epileptikere og Apoplektikere. Den høitærede Minister syntes imidlertid ikke rigtig at kunne gaa ind paa dette Forslag, men vel paa, at der